

KULAĞIN TÜMÖRLERİ VE KİSTLERİ

Kulağın yapılarından nadiren kötü huylu tümörler gelişir. Kanseri yapısındaki kötü huylu tümörler tipik olarak hücreleri hızla bölünen ve çoğalan dokulardan gelişirler. Örneğin sindirim sistemi, akciğerler ve üreme sistemi bu türden organlardan oluşmuştur. Keza hormon etkisi altında çalışan prostat, meme, yumurtalık gibi organlarda da kötü huylu tümörlerin gelişmesi riski yüksektir. Oysa kulakta dış kulağı örten deri dışında hücrelerin hızla çoğaldığı ya da hormon etkisi altında çalışan bir yapı yoktur.

Kulakta Görülebilen Tümörler

Kulak tümörlerinin en sık kaynaklandığı yerler dış kulağın deri ile kaplı kulak kepçesi ve dış kulak kanalı ile orta kulaktır. Dış kulakta gelişen tümörler genellikle deri kanserleridir (Şekil 1). Bazı iyi huylu kistler ve tümörler de görülebilirler. Dış kulakta ve orta kulakta en sık yassı epitel hücreli kanserler görülmektedir. Ayrıca orta kulakta tıbbi adları glomus jugulare ya da glomus timpanikum olan tümörler de görülebilmektedirler. Bunlar kanser niteliğinde olmasalar da etrafta bulunan kemik dahil tüm yapıları tahrip etme eğiliminde olan tümörlerdir. Tahribatlar nedeniyle işitmede ve dengede ciddi sorunlara yol açabilmektedirler. Kanamaya eğilimli olan bu tümörlerin tedavisi özellik gerektirmektedir.

Şekil 1. Kulak kepçesinde kanseri olan iki hasta.

Kulak Tümörlerini Akla Getirmesi Gereken Belirtiler

İşitme kaybı, dolgunluk **hissi**, dengesizlik, baş dönmesi, ağrı, kanama, kulak akıntısı, kulakta özellikle kalp atışları ile paralellik gösteren seslerin gelmesi, çınlama gibi belirtiler kulakta tümör olabileceğini akla getirmeyi gerektirir. Kulak kepçesi etrafında lenf bezelerinin olması çok önemli olabilir. Bu belirtilerin bazılarının bir arada olması özellikle anlamlı olabilmektedir. Örneğin duyma azlığı, dengesizlik ve çınlamanın birlikteliği denge sinirinde bir tümör olması olasılığını düşündürür. Duyulan seslerin anlaşılmasında zorluk çok ön plandaysa yine dikkatli olunmalıdır. Oysa tek başına çınlama nadiren bir tümöre bağlı olabilmektedir.

Yakınmaların olduğu kulak tarafında yüz felcinin olması çok önemli bir belirtidir. Bu bazen bir tümörün bazen en az onun kadar önemli olabilecek başka problemlerin habercisi olabilir. Bu web sitesinde “Yüz Siniri Hastalıkları” başlıklı yazıyı okuyarak bu konuda ayrıntılı bilgi edinebilirsiniz.

Kulak Tümörlerinin Tanısı

Kulak küçük boşluklardan oluşan bir organ olduğu için bir bölümünde ortaya çıkan tümör varlığını hissettirmeden çok büyük boyutlara ulaşamaz. Mutlaka belli bir büyüklüğe ulaştığında belirti vermiş olur (Şekil 2). Bazen hastalar bu belirtileri önemsemez; bu durumda elbette tümör büyümüş olur. Böyle durumlarda hastalar belirtilerin önemli bir nedeninin olmadığını düşündüklerini söylemektedirler. Aslında bu durum çok da şaşırtıcı değildir. Bazı virüs enfeksiyonları bile tümörlerin yaptığına benzer belirtiler verebilmektedir. Ancak günümüzde bilgiye ve doktora ulaşmak pek zor değildir. O nedenle ısrarlı belirtilerde mutlaka tümörler akla getirilmelidir ve doktora başvurulmalıdır.

Şekil 2. Hastada işitme kaybı ve çınlama yakınmalarına neden olan, orta kulak ve dış kulağı etkileyen bir damarsal tümör.

Doktor böyle bir durumda muayene ve testlerin yanı sıra bilgisayarlı tomografi ve manyetik rezonans görüntüleme tetkikleri isteyerek tümör olasılığını araştırır. Tümör varsa bunu tam olarak kulağın neresinde olduğunu, hangi yapıları etkilemiş olduğunu, yüz siniri, şah damarı, beyin gibi çok önemli yapılarla olan ilişkisini ve hatta bazen nasıl bir tümör olduğunu anlayabilmektedir.

Bazen kanser gibi kötü huylu tümörler kulak etrafındaki lenf bezelerine yayılabilir ve bu

bezelerin şişmesine neden olabilir. Bu durumda bu lenf bezelerinden veya tümörün bizzat kendisinden biyopsi alarak tümörün cinsini saptamak mümkün olmaktadır.

Kulak Tümörlerinde Tedavi

Kulak kötü huylu tümörlerinin birincil tedavileri cerrahidir. Çoğu iyi huylu tümörlerde ise tek tedavi yöntemi cerrahidir. Çok çeşitli narin ve duyarlı yapı barındıran kulak içinde tümör için yapılacak bir cerrahinin etraf dokularda bazı hasarlara yol açması kuvvetli olasılıktır. Aslında bu tür tümörler olduğunda çoğu yapı zaten hasar görmüş durumda olmaktadır. Dolayısıyla cerrahinin yol açabileceği tahribatlar genellikle durumda fazla bir değişiklik yapmamaktadır. Tümör ne kadar çok yapıya yayılmış ve ne kadar çok tahribat yapmış durumdaysa yapılacak olan cerrahi o kadar saldırgan olmak zorundadır. Bu nedenle diğer kötü huylu tümörlerde olduğu gibi kulakta da erken tanı kalıcı ve sonuç verici bir tedavi için çok önemlidir.

Kanser türü kötü huylu tümörlerde cerrahi tedaviden sonra genellikle ışın tedavisi (radyoterapi) de gerekli olmaktadır. Burada kulağın beynin çok yakınında olması nedeniyle ışın tedavisi de özellik göstermektedir. Kemoterapi denilen ilaç tedavileri kulak kötü huylu tümörlerinde genellikle kullanılmamaktadır.

Son yıllarda denge sinirinin tümörlerinin tedavisinde cerrahiye bir seçenek olarak gama ışınları tedavisi (gamma knife) kullanılmaktadır.